

Česká literatura na počátku 20.století

<c> brozkeff ;-)

přestává plnit národní obrozeneckou fci

- **poč.20.stol**-> nástup techniky, rychlá výměna informací + odklon od přírody a nábož.vidění světa
- * podnikatelské vrstvy – Josef Hlávka
- * uměleckých salonů (Braunerová,Svobodová)
- * čes.filharmonie, *nových polit.stran, časopisů

Literatura

- orientace na FR, RUS, Sev.Evropu
- Nová bás.generace: inspir.dekadencí, pak se s ní rozchází. – **K.S.Neumann, V.Dyk, F.Šrámek, K.Toman, F.Gellner**
- Zpočátku- podpora **anarchismu**, kritiky společnosti (čas. *Nový Kult* – SKN); ideje **volné lásky**, boj za **lepší postavení ženy ve společnosti**.
- Časem tyto myšlenky opuštěny, hledání nové cesty lit.

Stanislav Kostka Neumann

1) DÍLA OVLIVNĚNÁ SYMBOLISMEM A DEKADENCÍ

- *Apostrofy hrdé a vášivé; Satan mezi námi;*
- (bás.sbírka) *Sen o zástupu zoufajících* (1903)
symbolismus+dekadence, +anarchismus
motiv utlačovaného lidu hledajícího Boha, pak Satana

2) BÍLOVICKÉ OBDOBÍ (PO R. 1910)

- *Kniha lesů, vod a strání* (-naturismus)

3) AVANTGARDA

- *Nové zpěvy* (Zpěvy drátů, Chvála rotačky,..)

Fráňa Šrámek

Citově založený básník, základem jeho děl je LYRIČNOST

1) DÍLA INSPIROVANÁ ANARCHISMEM

- *Života bído, přec tě mám rád*
- *Modrý a rudý* (-básně o vojácích – proti voj.drilu,zabíj.)
(Raport, Vštěp si každý do palice, Píšu mi psaní,..)

2) DÍLA S TEMATIKOU PŘÍRODY A ŽIVOTA (1910->)

- (sbírka) *Splav* (-oslava přírody-naturismus, života-vitalismus)

3) IMPRESIONISTICKÁ PRÓZA

citová drama, odpor X společnosti, morálce

- *Stříbrný vítr* (-o gymplákovi J.Ratkinovi)
užití metafor („básnických obrazů)

4) DRAMA, DIVADLO

- *Léto*

Karel Toman

Typické- postavy tuláků, žebráků, alkoholiků (=lidé trpící nenaplněným životem—vede ke vzpouře)

Sbírky

- *Pohádky krve; Torzo života*
- *Melancholická pouť* (-z pouti po záp.E.—Pouť poledne,)

Viktor Dyk

1) ANARCHISTICKÁ DÍLA

- (sb.) *Pohádky z naší vesnice; Satiry a sarkasmy;*
- *Milá sedmi loupežníků* (--d. pak loupežníky postupně zradí)

2) IMPRESIONISTICKÁ PRÓZA

- *Krysař* (vychází ze staré něm. Pověsti)

3) DRAMATA

- *Zmoudření Don Quijota*

František Gellner

„poezie blízka životu“; prostředí – bordely, hostince
bohémský způsob života, ->jednoduchá písnička („pouliční,kabaret.“)

Sbírky

- *Po nás ať přijde potopa; Radosti života*

/etc

- Po r. 1910 – **konec anarchismu a buřičství; nástup poezie přírody a života**
- *Umělecký měsíčník* (1911): Nové směry: kubismus, futurismus, civilismus, expresionismus
- *Almanach na r.1914* ← SKN, K.Čapek (překl.mder.FR bás.)

Drama a divadlo na poč. 20.stol. stagnuje; projevy moder.směrů (symbolismus,impres.)-*Bří Mrštík* & jejich Maryša
-vliv her **Ypsena** a **Čechova**